

Колонка редактора

ЗНАКОВІ СВЯТА УКРАЇНИ

28 липня 2022 року Україна вперше відзначила День Української Державності, встановлений Указом Президента України від 24 серпня 2021 року № 423.

Свято Української Державності запроваджене для того, щоб українці глибше знали своє минуле та витоки нашої державності, адже вороги взагалі заперечують нашу історію, нашу державність, як і саму Україну, намагаючись нав'язати нам думку про єдність походження українського та російського народів.

Корені нашої державності сягають у 8-9 століття, коли була утворена Давньоруська держава зі столицею – містом Києвом, яка набула найбільшого розквіту за князів Володимира Великого та Ярослава Мудрого.

Саме на вшанування видатного державотворця Київського князя Володимира Великого у День Хрещення Київської Русі-України – 28 липня – встановлено День Української Державності.

Християнство сприяло піднесенню культури, освіти, дало поштовх розвитку кирилическої писемності. Давня Русь успішно долучилася до загальноєвропейського культурно-релігійного простору. Її державотворчі традиції продовжили, зокрема, Галицько-Волинське князівство, Українська козацька держава, Українська Народна Республіка, Західноукраїнська Народна Республіка, Українська держава гетьмана Павла Скоропадського, Карпатська Україна та сучасна незалежна Україна.

Святкуючи його, ми засвідчуємо також повагу до Тараса Шевченка, Миколи Костомарова, Володимира Антоновича, Михайла Драгоманова, Івана Франка, Лесі Українки, Михайла Грушевського, інших відомих представників і представниць національної еліти і борців за державність та незалежність України.

День Української Державності нероздільно пов'язаний із розвитком війська та військовими тисячолітніми традиціями. Українці – захисники нашої державності – нащадки воїнів-русичів, козаків, січових стрільців, вояків УПА. Державність неможлива без Головного Закону країни та державних символів України. Історія українського конституціоналізму має глибоке історичне коріння. Перша відома кодифікація права на українських територіях відбулася за часів Русі і була зафіксована в "Руській Правді". Інколи український конституціоналізм випереджав європейський. Йдеться про конституцію Пилипа Орлика 1710 року, де вперше в Європі обґрунтовується можливість існування парламентської демократичної республіки.

Україна у XX столітті кілька разів здобувала суверенітет і втрачала його через внутрішні незгоди під час зовнішньої агресії. Першу в XX столітті незалежність Україна проголосила 22 січня 1918 року і закріпила основи незалежності в IV Універсалі.

За час існування комуністичної тоталітарної системи ні голодомори, ні масові репресії, ні економічні та політичні експерименти не змогли викоринити державницькі устремління українців. Наприкінці 80-х років XX століття в умовах послаблення командно-адміністративного диктату знову відродився масовий національно-патріотичний рух і постало питання незалежності.

16 липня 1990 року Верховна Рада УРСР прийняла Декларацію про державний суверенітет. Вона проголосила верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади республіки в межах її території, незалежність і рівноправність у зовнішніх відносинах.

24 серпня 1991 року Верховна Рада Української РСР ухвалила Акт проголошення незалежності України, який став точкою відліку сучасної державності. Насправді ж, відбулося відновлення державного суверенітету, за який українці змагалися протягом багатьох століть. Навіть більше – проголошення державної незалежності Україною відіграло вирішальну роль у розпаді СРСР та остаточній ліквідації комуністичної тоталітарної системи. 1 грудня 1991 року на всеукраїнському референдумі Український народ абсолютною більшістю голосів підтвердив прагнення жити в самостійній державі.

28 червня 1996 року відбулася ще одна знаменна подія – прийняття Конституції. Основний Закон остаточно проголосив Україну суверенною, незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою, визнав людину найвищою соціальною цінністю і утвердив народовладдя. Конституція закріпила і символи нашої держави: гімн «Ще не вмерла України», герб – тризуб, синьо-жовтий прапор.

У вересні того ж року офіційно введено в обіг національну валюту – гривню, яка неодноразово була грошовою одиницею на українських землях.

Відзначаючи незалежність нашої держави ми ні на хвилину не забуваємо, що росія розв'язала агресивну війну проти нашого народу.

Сучасні Збройні Сили України, стримуючи агресора – захищають суверенітет і незалежність Української держави, доводять, що українці – люди героїчні.

Ми на своїй землі, ми переможемо.

Слава Україні!

Героям слава!

Павло ЧЕРНИКОВ, доктор філософії в галузі освіти,
Почесний професор Міжнародної Кадрової Академії,
член Національної спілки журналістів України

ПОСТУПАЙ НА НАВЧАННЯ – НЕ ПОШКОДУЄШ!

Сьогодні Прилуцький технічний фаховий коледж веде підготовку із спеціальностей:

071 Облік і оподаткування;

123 Комп'ютерна інженерія;

141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка;

192 Будівництво та цивільна інженерія («Монтаж, обслуговування устаткування і систем газопостачання»);

192 Будівництво та цивільна інженерія («Будівництво, обслуговування і ремонт ГМС»);

193 Геодезія та землеустрій.

На відміну від навчальних закладів України, які готують фахових молодших бакалаврів, наш коледж має свою родзинку. Перевага нашого навчального закладу полягає в тому, що ми уже не перший рік окрім свідоцтва про повну загальну середню освіту, видаємо по кожній обраній спеціальності посвідчення кваліфікованого робітника:

4112 Оператор комп'ютерного набору;

4113 Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення;

4211 Касир (на підприємстві, установі, організації);

7122 Муляр;

7233 Слюсар з експлуатації та ремонту газового устаткування;

7241 Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування.

Успішному виконанню регіонального замовлення у 2022 році передувала профорієнтаційна робота, яка у Прилуцькому технічному фаховому коледжі триває безперервно. Потенційні вступники мають можливість отримати необхідну інформацію про переваги навчання, перспективи здобуття професії та умови вступу через відеуки здобувачів освіти, випускників, а також завдяки чіткій роз'яснювальній роботі приймальної комісії.

Усі хвилювання, що супроводжували абітурієнтів під час вступної кампанії, вже позаду, на-

томість майбутнім випускникам вже є що брати на замітку.

Вступ 2022 року відрізняється від попередніх років. Через повномасштабну війну Росії проти України вступна кампанія 2022 року зазнала певних змін. Незважаючи на умови воєнного стану, повітряні тривоги та специфіку організації вступної кампанії, у Прилуцькому технічному фаховому коледжі вдалося повноцінно забезпечити безпечний вступ вступників. Перш за все, це стосується умов прийому до коледжу. Вперше в цьому році вступники на основі базової та повної загальної середньої освіти подавали при вступі мотиваційні листи та склали усні індивідуальні співбесіди з української мови та математики (замість вступних випробувань).

Хотілося б відмітити, що невідлячись на нововведення, вступна кампанія 2022 року пройшла успішно, регіональне замовлення на основі базової та повної загальної середньої освіти виконане в повному обсязі. Також є вступники на контрактній основі. Відповідно до поданих вступниками заяв, конкурс на всі спеціальності становив 1,8. Рейтингові списки вступників очолювали слухачі підготовчих курсів, які працювали в коледжі з листопада по червень. Географія вступників охопила не тільки Прилуцький район, а й інші області, зокрема Київська, Черкаська, Полтавська, Харківська. В коледжі працювали очно-дистанційні підготовчі курси, що дають додаткові пільги при вступі.

Завдячуючи адміністрації коледжу для вступників на основі базової загальної середньої освіти, обласним управлінням були виділені додаткові місця, що дозволило зарахувати до складу здобувачів освіти всіх вступників.

Бажаємо здобувачам освіти новонабраних курсів успіхів у навчанні!

*Олена Легошина,
завідувачка відділенням «Землепорядкування,
будівництва та економіки», член приймальної
комісії, кандидат економічних наук*

ЗМІШАНА ФОРМА НАВЧАННЯ – МАЙБУТНІЙ РОЗВИТОК ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Тема змішаного навчання в закладах освіти актуалізувалася протягом останніх двох років у зв'язку з посиленням протиепідемічних заходів та воєнним станом.

У середовищі українських освітан домінує прагматичне бачення, що змішане навчання – це поєднання безпосередньої (на місці) та опосередкованої (через можливості онлайн-нового навчання) форм взаємодії здобувачів освіти й педагогічних працівників.

Насправді змішане навчання – це процес оптимізації освітнього процесу, щоб він ставав ефективнішим для здобувачів освіти, котрі належать до покоління «цифрових аборигенів». Нове покоління здобувачів освіти вимагає нових підходів до організації навчання та інших педагогічних підходів. Також не можна забувати про пришвидшення технічного прогресу, постійні ноу-хау та потребу освітньої системи йти в ногу з цими нововведеннями.

Прилуцький технічний фаховий коледж другий рік поспіль розбудовує Віртуальне освітнє середовище, яке можна додати ефективно використовувати для змішаного навчання.

6 жовтня 2020 року наш заклад освіти був підключений до корпоративної платформи Google Workspace for Education – це дозволило систематизувати і уніфікувати матеріали та роботу всіх учасників освітнього процесу. Основна мета використання корпоративної платформи Google Workspace for Education є створення багатофункціональної структурної динамічної освітньої моделі для реалізації успішного освітнього процесу в кризових умовах. Одним з векторів розвитку є кібербезпека, у здобувачів формуються правильні навички роботи в мережі.

Ми отримали зручні та безкоштовні сервіси для розбудови Віртуального освітнього середовища коледжу, адже саме в цьому середовищі працює освітня платформа Classroom та інші інтерактивні інструменти та сервіси Google, і це не потребує нового навчання викладачів і студентів. Також до переваг корпоративної платформи Google Workspace for Education можна віднести:

- середовище для некомерційних закладів освіти – безкоштовне;
- викладачі отримують безлімітний допуск до Google-диск;
- знайомий інтуїтивно зрозумілий інтерфейс (відповідає стандартним офісним програмам, має україномовну версію);
- розмежування прав на доступ (різні права на доступ (редагування, перегляд, коментування), можливість вбудовування у вигляді покликань);
- один акаунт – всі сервіси (всього кожен учасник має доступ до 75 сервісів);
- підтримка та розвиток (Google постійно оновлює інтерфейс та можливості системи, в зручній формі і вчас-

но повідомляє про це користувачів, здійснює інтеграцію з сучасними технологіями тощо);

- додаток відеоконференцій Google Meet не обмежує час спілкування і кімната конференцій прив'язується до кожного класу, що не потребує постійного планування і розсилання посилає на приєднання;

- запровадження середовища не потребує додаткових капіталовкладень для матеріально-технічного оснащення і його постійного оновлення;

- учасники корпоративного аканта мають додатковий захист від зовнішніх втручань;

- кожен учасник отримує власний внутрішній акаунт з україномовним логіном і ім'ям користувача;

- втрата пароля перестав бути проблемою.

Використання цієї платформи дозволяє без складнощів організувати освітній процес у змішаній формі: надсилати будь-які матеріали всім здобувачам одразу; збирати роботи онлайн, бачити статистику виконання; створювати формулярні опитування; планувати час розсилки завдань; писати повідомлення, прикріплюючи відео, різні покликання і світлинки, ставити завдання.

Важливою характеристикою при використанні Google Workspace for Education у коледжі є можливість моніторингу і контролю активності учасників освітнього процесу без втручання в особисті акаунти користувачів.

Використання середовища Google Workspace for Education дозволяє організувати взаємодію між усіма учасниками, а також забезпечує захист від випадкового або навмисного втручання сторонніх осіб. Закрита внутрішня система (за запитом українською мовою) видає контакт будь-якого учасника, що спрощує спілкування та надання доступу до спільних ресурсів. Усі користувачі Віртуального освітнього середовища об'єднані в групи за певною характеристикою: здобувачі освіти – за роками вступу, викладачі – за певним видом діяльності (куратор, циклова комісія, адміністрація, інші категорії педагогів). Таке адміністрування забезпечує існування груп та дає змогу масово розсилати повідомлення учасникам кожної групи.

Можливо, комусь здається, що процес адміністрування потребує багато часу, адже учасників більше тисячі, але система полегшує цей процес, надаючи можливість створювати автоматично списки та персоналізувати для них сервіси. Так, для додавання учасників до Google Classroom, достатньо ввести тільки ідентифікатор групи. За назвою або адресою групи можна надіслати лист її учасникам, створити подію у Google Calendar або організувати відеоконференцію, яка не обмежується в часі та допускає об'єднання 250 учасників. Відмітивши характеристику повідомлень, ми маємо можливість згрупувати їх у потік, що надзвичайно полегшує пошук важливих документів та систематизує інформування

учасників освітнього процесу.

Спільні документи дають змогу автоматично опрацювати велику кількість даних, зменшують число внутрішніх звітувань, зберігають всі внесені зміни, що унеможливило втрату даних, відредагованих помилково.

Варто наголосити, що створення спільних документів вдалося автоматизувати за допомогою Google Forms, використання яких дає змогу збирати в один документ звіти впродовж довгого періоду та використовувати раніше створені запити кожного року, а паперову звітність закладу замінити на електронну.

Використання Google Workspace for Education дозволяє студентам самостійно вивчати теоретичний матеріал за допомогою перегляду відео, роботи з підручником та різноманітними документами. Запропонована до самостійного вивчення інформація супроводжується завданнями, які спрямовані на більш глибоке її розуміння, а також допомагають студентам і викладачу виявити складні для розуміння питання для додаткового опрацювання безпосередньо на занятті.

У свою чергу аудиторна робота присвячена виконанню практичних і творчих завдань, участі в проєктній діяльності, обговоренню найбільш важливих питань під керівництвом викладача. Традиційне заняття стає «майстернею», де студенти, ознайомившись з навчальним матеріалом заздалегідь, можуть з'ясувати аспекти, що залишилися неясними, застосувати отримані знання на практиці, а також поділитися практичним досвідом один з одним. Під час заняття викладач виступає в ролі інструктора-порадника. Таким чином, самостійно опрацьована навчальна інформація систематизується і творчо переробляється. Контроль засвоєння матеріалу може здійснюватися як самостійно студентами в електронному середовищі, так і в процесі аудиторної роботи за допомогою викладача. Отже, можна говорити про підвищення ефективності традиційних аудиторних занять.

Проаналізувавши можливості застосування хмарного сервісу Google Workspace for Education в практиці змішаного навчання, можна зробити висновок про підвищення активної участі студентів у навчальному процесі та раціональне використання аудиторного часу. Персоналізація навчання, збільшення обсягу засвоєного матеріалу за рахунок активної самостійної роботи студентів, робота з великою кількістю автентичних електронних ресурсів дають підстави вважати, що технологія змішаного навчання позитивним чином позначається на освітньому процесі.

Вікторія Дронь – заступник директора з навчальної роботи, переможець Всеукраїнського конкурсу професійної майстерності «Педагогічний Оскар»

ПРАКТИКА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

В.О.Сухомлинський стверджував, що саме «Перетворення наукових істин у живий досвід творчої праці – найскладніша сфера дотику науки до практики».

Практичне навчання здобувачів освіти у Прилуцькому технічному фаховому коледжі є важливою складовою освітнього процесу, його метою є закріплення та поглиблення знань, отриманих в процесі теоретичної підготовки та формування у студентів необхідних умінь й навичок з обраної спеціальності.

Для успішного проходження практики здобувачів освіти в коледжі налагоджена тісна співпраця з підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності, які можуть бути потенційними роботодавцями для випускників та студентів. З такими організаціями укладені договори на спільну співпрацю, а саме: проходження стажування та практики, впровадження дуальної освіти та подальшого працевлаштування.

Студенти всіх спеціальностей проходять навчальну практику в матеріально-технічно оснащених лабораторіях та майстернях

коледжу. Для того, щоб в подальшому здобувачі освіти змінили правильно і своєчасно оцінити і спрогнозувати свою професійну діяльність при взаємодії з колективом у процесі регулювання технологічних операцій для проходження виробничих, виробничо-технологічної та переддипломної практики направляються на передові підприємства міста, району та області.

Цьогоріч практика відбувалася в надзвичайних умовах, так як здобувачі освіти проходили практику в умовах воєнного стану, коли деякі підприємства тимчасово припинили роботу, деякі зупинилися на простій.

Але незважаючи на складну ситуацію, студенти змогли пройти дистанційно всі види практик відповідно до навчального плану. Керівники підприємств, установ та організацій надали можливість ознайомитися студентам з їх матеріальною базою, основами виробництва, специфікою роботи, також дали консультації щодо сучасних новітніх технологій виробництва різних видів роботи.

Цикловими комісіями були розроблені

теми індивідуальних завдань для кожного студента-практиканта, здобувачі освіти ознайомлені з порядком проходження практики. До початку практики студенти пройшли інструктаж, на якому детально розглядалися всі етапи та складові практики на виробництві, вимоги до підготовки та оформлення звіту-щоденнику.

Хочеться подякувати керівникам підприємств та установ: ФОП П.М.ШУЛЯК, директору ТОВ «УКРСНЕЦМОНОЛІТ» О.О.ШУРДУКА, ФОП С.О.КОЛЕСНИК, директору ТОВ ТІМ «ТІМ УКРАЇНИ» О.А.ПОЛОМАРЧУКУ, директору МПП «МОНТАЖ-НАЛАДКА» В.Г.ЛУЦАКУ, директору АТ «Чернігівгаз» Аллі ЯРОВІЙ, ФОП В.ВОЛОШИНУ, начальнику управління Держгеокадастру у Прилуцькому районі Юлії ТРАЧ, ПП «ПРИЛУКІ ГЕОЦЕНТР» Л.КАЛІШУ, які у надзвичайно складний та

непростий час підтримали навчальний заклад та створили всі умови для проходження практики студентами коледжу та дали можливість пройти стажування викладачам.

Тільки завдяки підтримці та взаєморозумінню педагогічного та студентського колективів, виробничників, у Прилуцькому технічному фаховому коледжі забезпечуються всі умови для підготовки конкурентоспроможних, висококваліфікованих, креативних, здатних до постійного фахового самовдосконалення трудової діяльності спеціалістів, які зроблять вагомий внесок у розбудову сучасної української держави.

Ми – сильні! Ми – Україна!

Перемога за нами!

Ніна Науменко – завідувачка навчально-виробничої практики, відмінник аграрної освіти

Виховуємо патріотів

З СТУДЕНТСЬКОЇ ЛАВИ – НА ВІЙНУ

Основою національно-патріотичного виховання студентів у Прилуцькому агротехнічному коледжі є формування патріотичних поглядів і переконань, які розвиваються та закріплюються у процесі їх навчально-пізнавальної та суспільно корисної діяльності.

У коледжі постійно проводимо виховні заходи військово-патріотичного спрямування, зокрема присвячені Дню захисників та захисниць України, Дню Збройних Сил України, Дню козацтва, Дню Соборності України, Дню Прапора України, Дню Незалежності.

Вперше в цьому році з працівниками коледжу відзначено День Української Державності.

Починаючи з 2014 року, коли росія анексувала Крим і почала спонсорувати війну на сході України, студенти почали співпрацювати з Волонтерською сотнею та Самообороною. Через ці громадські організації постійно передавали війнам АТО благодійну допомогу: гроші, теплі речі, провізію, печі-буржуйки.

У свою чергу воїни АТО передали коледжу бойовий прапор, який нині займає чільне місце в музеї. На фасаді коледжу встановлені меморіальні дошки: в 2015 році випускникові Віктору Лавренчуку, а у 2017 – Олегу Санику, які загинули на сході України, боронячи територіальну цілісність нашої держави. Біля меморіальних дошок кураторами груп постійно проводяться виховні години, уроки мужності.

З 24 лютого 2022 року росія повномасштабно вторглася в Україну, а тому багато здобувачів освіти (прізвища не вказуємо із зрозумілих причин) пішли боронити нашу державу. А коли в червні цього року прийшов час захисту дипломних проєктів на заочно-дистанційному відділенні, то здобувачі освіти приїздили

прямо з фронту на захист і, успішно захистившись, знову повернулись на передову. Частина студентів стаціонару також записалися в ЗСУ.

З перших днів війни поживалася волонтерська діяльність, так викладачі Ольга Пальоха, Яна Власенко, Наталія Муляр створили свій волонтерський штаб з допомоги переселенцям, Валентина Ланко за надану допомогу отримала грамоту від територіальної оборони, працівники коледжу Олена Бабенко, Анна Денис, Ірина Панковець, Людмила Чміль, Наталія Гонзур, Ірина Романенко, Олена Варич, Валентина Вегера, Світлана Корнєва, Вікторія Корнєва брали участь у виготовленні маскувальних сіток, студенти Андрій Варшавський та Валерій Гаула доставляли гуманітарну допомогу мешканцям населених пунктів Чернігівської, Рівненської областей, що найбільше постраждали від рашистів, студенти Яна Павленко, Ірина Коваленко, Катерина Коваленко, Владислав Човновий, Владислав Братусенко, Антон Дробот, Володимир Кошовий, Анна Іщенко, Максим Трохимець працюють у соціальному магазині «Дякую», підбираючи одяг та взуття людям, які втратили житло і майно.

Із розумінням колектив коледжу сприйняв акцію «Сади Перемоги». З ініціативи директора Чернікова П.І. працівниками було розчищено ділянку землі, засаджено фруктовими деревами та овочевими культурами. Зараз врожай щоденно передаємо ЗСУ та теробороні.

Вчимо здобувачів освіти любити Україну та свій народ. Віримо ЗСУ й чекаємо Перемоги!

Слава Україні!
Героям слава!

Світлана Жукова –
заступник директора з виховної роботи

САДИ ПЕРЕМОГИ

В Україні 30 березня 2022 року стартувала всеукраїнська ініціатива «Сади Перемоги». Це відповідь на загрозу окупантами голоду в нашій державі. «Сади Перемоги» - фруктові, овочеві та трав'яні насадження, які облаштовані у приватних помешканнях і громадських місцях, а також на всіх вільних клаптках землі.

«Сади Перемоги» у Прилуцькому технічному фаховому коледжі – це ініціатива директора коледжу Павла Чернікова та дружнього колективу, який розуміє значення єднання задля спільної Перемоги над ворогом.

Це також відволікання людей від психологічного тиску війни і забезпечення продуктами харчування своїх родин, а також всіх служб, що знаходяться на передовій.

Колектив нашого коледжу дуже серйозно поставився до ініціативи. На виділеній земельній ділянці посадили багато городини, доглядали за нею і збрали дуже гарний урожай. Неодноразово урожайні скарби передавалися до лав Збройних Сил України та територіальної оборони. Спільними зусиллями ми виростили майже 500 кг. кабачків, 100 кг огірків та 500 кг картоплі.

Сила української нації – у єдності та незламності. Крокуємо до Перемоги разом, бо правда за нами.

Світлана Сонець,
бібліотекар

ВІЙНА ОЧИМА ОЧЕВИДЦІВ

Ранок 24 лютого 2022 року трагічною сторінкою увійшов у життя мільйонів українців. У цей день розпочалася активна фаза російсько-української війни. Світ вжахнувся від звірств рашистів у Бучі, Гостомелі, Ірпені. Знищений до тла Маріуполь, розбомблені Суми, Харків і Чернігів стали німими свідками московської ненависті до українців, до нашої культури, мови, історії і побуту. А скільки маленьких сіл і селищ відчули на собі «руський мір» - не злічити.

Ось що розповіла мені студентка Аня Христюк, випускниця нашого коледжу. «Я живу в селі Рожнівка, Прилуцького району. Мій дім - над дорогою. 24 лютого повз нього рашистські війська зі сторони Чернігова прямували на Київ. Зранку й до вечора їхали їхні БТРи, танки, «Буки», «Гради» та інша техніка. Вийти страшно. А невдовзі за ними навздогін проїхали наші війська. Далеко за селом чути було вибухи снарядів і мінометні постріли. Не встигли рашисти нас денацифікувати, їх демілітаризували наші ЗСУ. І досі в полі від їхньої техніки валяється залізничка. Всього за один день ми натерпілися страху, а от моя бабуся із Крунич Поля Ічнянського району, яку ми забрали до себе, розповіла про те, як лютували у них орки. Пошарпані нашими військами, вони стали зривати своє зло на мирних жителях. Школа, в яку вклали державні мільйони, розбита. Від лікарні лишилися тільки стовпи і фундамент. Більшість будинків згоріли повністю, інші розбиті. У бабусиній хаті знищена покрівля, вибуховою хвилею вибиті вікна та двері, уламками снарядів побиті стіни. Жителі села ховалися в погребах і підвалах, у лісі і на кладовищі. Вилізти з укриття не було можливості, бо дикунки стріляли без попередження, і ти не знаєш - зустрінеш завтра чи ні. Назвати вояками їх не можливо. Це скоріше армія грабіжників, злочинців, мародерів і гвалтівників. Вони в ліс боялися зайти, від крику пугача у них руки тряслися, тому, де їли і пили горілку, там і до вітру ходили. А потім казали, що пахне у них домашнім «уютом». Коли моя бабуся це згадує, то хапається за серце від їхньої культури. Кожного ранку я чую, як бабуся молиться перед іконами: «Дай, Боже, нам сили це витримати. Архангеле Михаїле, заступнику, стань поряд з нашими захисниками і збережи їм життя. Пречиста Діво Маріє, накрій своїм покривом голівки наших дітей, не дай їм загинути в печлі війни. Пресвяті Апостоли, нашіліть пошесть на ворогів, нехай вони шезнуть». Подумки від себе і від усіх українців, чий серця горять ненавистю до москалів, додаю до її молитви і свої слова: «Нехай вони повмирають. Від бомб. Ракет. Під завалами власних осель. Від спраги. Рук мародерів. Усі разом. Хай на їхніх землях живуть білі ведмеді, інопланетяни - мені однаково. Аби цих потвор - підлих і підступних - не існувало на нашій планеті».

Галина Ляшенко – голова
циклової комісії соціально-гуманітарних дисциплін

ВИТОКИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

ПИЛИП ОРЛИК: ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТУ

Цьогоріч виповнюється 350 років від дня народження видатного українського політичного діяча, автора першої на європейських теренах конституції - Пилипа Орлика. Його внесок у творення української державності неоціненний. Опинившись у вимушеній міграції, затиснутий несприятливими геополітичними обставинами, він продовжував любити Україну і боротися за її самостійність. Війна росії проти вільної і самостійної України, яка увірвалася у наші дні 24 лютого 2022 року, показала хто є хто. Ми збрали усе свою силу і міць, аби відстояти своє право на життя. Зараз ми маємо зробити більше, ніж, на перший погляд, можемо зробити. Відродження історичної пам'яті має допомогти нам у цій нелегкій справі, дати силу і натхнення, щоб український непереможний народ вкотре довів як часто неможливе стає можливим.

21 жовтня 1672 року народився Пилип Степанович Орлик – політичний і державний діяч, публіцист, Гетьман Війська Запорізького у вигнанні. Його ім'я стоїть поряд із найвидатнішими діаспорянами, які відіграли визначну роль у суспільно-політичному житті України ХХ століття – Петро Скоропадський, Симон Петлюра, Дмитро Донцов, В'ячеслав Липинський, Степан Бандера. Але Орлик, безсумнівно, був першим серед політичних емігрантів.

Народився майбутній політик на Віленщині (нині територія Білорусі). Батько – походив із литовсько-чеського старовинного баронського роду Орликів, мати – із сім'ї Малаховських – українка, тому її сина охрестили за православним обрядом. Рано втратив батька (загинув під Хотиним в польсько-турецькій війні), вихованням сина займалася мати.

Підлітком його відправили до Києва, здобувати вищу освіту. Там він вступив до Київської Колегії (Києво-Могилянська Академія). Наука давалася легко, всі іспити складав на відмінно. Тоді прокинувся талант до поезії й ораторства. Філософія й література стали найулюбленішими дисциплінами. Був справжнім поліглотом – володів українською, польською, церковнослов'янською, болгарською, сербською, латинською, італійською, німецькою, шведською, французькою, російською, старогрецькою, новогрецькою і турецькою мовами. Дослідниця українського козацтва Олена Апанович писала: "На юнака непересічних здібностей і великої жаги до науки звернув увагу славетний професор Стефан Яворський. Він протегував Пилипові, підтримував його, а після закінчення академії допомагав йому влаштуватися на службу".

Завдяки протекції Яворського, в 1693-му Пилип став до служби консісторським писарем при Київській митрополії. Відтоді його кар'єра швидко пішла в гору. Завдяки наполегливій праці Орлик зумів здобути собі пошану серед вищих кіл суспільства. Згодом він перейшов до гетьманської канцелярії. Того ж року одружився. Його обраницею стала Анна, донька полтавського полковника Павла Герцика. Завдяки цьому шлюбу, Пилип ще ближче наблизився до козацької старшини. Трохи згодом Орлик отримав почесне місце старшого військового канцеляриста. А коли в молодій родині народився первісток, хрещеним батьком запросили гетьмана Івана Мазепу.

Орлик не тільки бездоганно виконував свої прямі обов'язки, але й усім серцем був відданий Україні й палко підтримував її визвольний напрям. Незабаром Пилип дістав призначення на уряд генерального писаря.

Восени 1707 року Мазепа довірив Орлику свої плани щодо повстання проти Московського царства, й про укладання союзу зі шведами. Той в усьому підтримував гетьмана й займався активною пропагандою й дипломатією серед козаків в Криму, Туреччині та Польщі. Завдяки своїм умінням йому вдалося залучити чимало людей на сторону Гетьмана.

Після поразки шведсько-українських військ під Полтавою Орлик зберіг вірність опальному Мазепі. Вони відступили на турецьку територію в Бендери (місто в Молдові). Ця поразка, окрім розгрому армії, стала справжньою катастрофою українських національно-визвольних змагань. Коли ж помер Мазепа (2 жовтня 1709-го) виникло цілком логічне запитання – що робити далі й хто стане намісником гетьмана.

Петро I назначив Івана Скоропадського на місце Мазепи. Емігранти ж на протигагу обрали Пилипа Орлика, 5 (16) квітня 1710 року він став гетьманом. У цей день новий гетьман проголосив Конституцію "Пакти і Конституція прав і вольностей Війська Запорізького".

Орлик все життя присвятив боротьбі з Московією. Вступав у перемовини зі Швецією, Кримським ханством і Туреччиною, намагаючись схилити ці країни до війни проти Петра I з єдиною метою – визволення України.

У 1711 році запоріжці здійснили похід на Правобережну Україну, внаслідок якої кошовий Кость Гордієнко здобув Білу Церкву й дійшов до Фастова. Але тут зрадили татари, які були союзниками в цьому поході, й довелося відступати до Бендер.

Того ж року татари, турки й польсько-українське військо зустрілися з російською армією біля річки Прут й завдали поразки роугу.

Та зрештою, втративши довіру українського населення, а разом із тим і надію на визволення України, Орлик переїхав до Швеції. Потім була Австрія, Чехія, грецькі Салоніки.

Коли в 1740 році розпочалося протистояння між Туреччиною і Росією, в гетьмана замаюріла надія на відновлення українського протистояння. Він почав шукати підтримки у Франції, Великій Британії, Речі Посполитій, Ватикану, Саксонії, Пруссії. Писав до очільників держав листи, в яких розповідав про тяжку долю українців під московським ярмом, закликав стати на бік України й допомогти скинути російський гніт. Але не вдалося.

Помер Пилип Орлик 24 травня 1742 року в Яссах, що у Молдові.

Юлія Яременко,
голова студентської ради коледжу

ПОЕТИЧНІ ТВОРИ, ВІДМІЧЕНІ НАЦІОНАЛЬНИМ МУЗЕЄМ ЛІТЕРАТУРИ УКРАЇНИ

РОЗДУМИ ПОМІЖ СИРЕН

Знову сирена разкрає тишу,
Знову життя розтинає навіл.
З долею грати в рулетку я мушу,
Серце забилось в кутик клітин.
В довгоплинній ночі, бракує годин.
Мабуть так божеволіють поступово.
Раптово захрипла сирена на мить.
Займається новий день світанково.
Сонце скинуло вранішні промені,
Світло розгонить тривожну ніч,
Обличчя біженців блідо-стомлені
Душу знеболену переповнює злість.
Чорна навала розсіється, знаю.
В нації нашої вистачить сил.
Квітень крило до небес підіймає.
Військо москальське іде до могил.

ЧЕКАЄ МАТИ СИНА ІЗ ВІЙНИ

Чекає мати сина із війни,
Спливають дні, спливають ночі,
У білому серпанку свинини
В закурі й смутку рідні очі.
Ти пробач, сивочолая нене,
Не сказав, що їду на війну,
Але хто ж, як не я, буде рідна
Захищати країну мою
В молитві складені уста
Благаят небо крила-вуста,
Хай не настане смерті чорнота
Не приведе до тяжкої розлуки.

За твій одвічний біль чекання
Пробач мене, лебідонько-матусю,
Прийду у снах до тебе на світанні,
Й журавликом прилину, повернуся.
Чекає мати сина із війни...

Павло Черніков – член Національної спілки журналістів України

***

Небо розхлюпалося синіми хвилями -
Не дивина для Весни.
Що там тепер за чужими адресами:
Правда чи скошені сніги?
Тінями повняються ранки і сутінки -
Надто багато тривоги.
Світ під гіпнозом абсурдної руханки
Вірить, що так хоче Бог.
Сонце і Місяць бояться темряви -
Світлич чекають днів.
Північ клекоче своєю скверною
І після третіх півнів.
Боляче дихати, боляче слухати -
Слово - це гостра броня.
Тільки вперед можна рухатися, рухати,
Щоб чорна хмара пішла.
Як би змія не старалася - задушиться,
Зникне, як привид вагань.
Правда поранена знову ворухиться,
Сяючи мов пектораль.
Вітер утихне і крик розсіється -
Виростуть діти війни.

Всесвіт любов'ю своєю поділиться
Й Землю обніме крильми.

***

Мовчить поранена Весна -
Лежить у полі.
Зів'яла ніжність і краса
На грудях долі.
В бузках припишкли солов'ї -
Рояться тіні.
Згубились люди у житті,
А ще - у вірі.
У чорній прірві дна нема -
Мости упали.
Учора все було не так -
Щастило мало.
В руках гніздилися добро -
Не помічали.
В серцях живих цвіло тепло -
Його забрали.
Ну, а сьогодні, дим густий
І дрібка солі.
Блукає ангол золотий
Землею волі.
Словам затісно між думок -
Вони прорвалися.
Небесний вресіт впає клубок,
Щоб ми з'єдналися.

Ніна Заболотна, завідувачка бібліотеки Прилуцького технічного фахового коледжу

Волонтерська ініціатива

ДОБРО У СЕРЦІ ПРОРОСТАЄ

З початку повномасштабного вторгнення російських військ на територію нашої держави, виникло багато волонтерських організацій. У цей нелегкий час волонтери надають як психологічну, так і матеріальну допомогу. Наше затишне маленьке місто прийняло 2278 тис. переселенців. Прилуцький технічний фаховий коледж, у якому я навчаюся, почав співпрацювати із соціальним магазином «Дякую», який одним із перших у нашому місті долучився до волонтерської роботи із початком вторгнення. Керівниками магазину є Олесь Кісленко та Оксана Халімон. Ці молоді жінки не просто співпереживають потерпілим від війни та переселенцям, а і намагаються допомагати нужденним усіма можливими способами.

Мені завжди хотілося допомагати людям, робити щось корисне. Тому, коли з'явилася можливість, я, разом із своїми коледжанськими друзями, приєдналася до волонтерського руху. Наша діяльність почалася з ініціативи 5 осіб. З кожним днем охочих працювати ставало усе більше. Нині кожний

виконує свою роботу. Одні реєструють людей, інші – стежать за порядком, приймають та сортують речі.

До магазину дуже часто приходять молоді мами із маленькими дітьми, ми вирішили створити дитячу кімнату, із символічною назвою «Disneyka». Дитяча кімната користується великою популярністю, адже поки батьки обирають речі, дітки граються та пізнають щось нове..

Хочу відмітити, що прилучани зарекомендували себе як добрі та чуйні громадяни, адже вони постійно несуть речі, дізнаються, що необхідне у першу чергу.

Робити добро завжди приємно. Особисто я буду продовжувати волонтерити і після нашої Перемоги, бо волонтерська діяльність дуже важлива і у мирний час.

Ірина Коваленко, студентка 3-го курсу відділення «Землепорядкування, будівництва та економіки» керівник волонтерського руху Прилуцького технічного фахового коледжу

ВІСНИК

ПРИЛУЦЬКОГО АГРОТЕХНІЧНОГО КОЛЕДЖУ
Видається з лютого 1999 року
Засновник і видавець – адміністрація, педагогічний та студентський колективи коледжу.

Реєстраційне свідоцтво ЧГ №178 від 08.04.1999р. видане Чернігівським управлінням у справах преси та інформації
Редакційна колегія: Черніков П.І. - головний редактор, Мелашенко С.В., Ляшенко Г.В., Сонець С.А., Андруша І.В., Чернікова О.П. – відповідальні за випуск, Диндар П.Г. – відповідальний за фото.
т. 3-20-50, e-mail: gidrotech@ukr.net

Друк офсетний. Обсяг 1 друк. аркуш. Прилуцька міська друкарня Чернігівського облуправління по пресі.
За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
За якість друку газети відповідальність несе друкарня.

Тираж 1000 прим.

Замовлення № 203